

Gribu uz bērnudārzu!

Edgars Gabranovs

Šonedēļ Balvu novada domes vadība tikās ar valsts iestāžu vadītājiem, lai apspriestu aktualitātes, kā arī informētu par pašvaldības īstenotajiem un plānotajiem darbiem. Izaicinājumu, kā secināja vadītāji, joprojām netrūkst...

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Balvu iecirkņa priekšniece Sanita Stirna un VUGD Balvu daļas inspektors Aleksejs Kovšovs informēja par darbinieku trūkumu, kas tuvojas kritiskam sliekšnim. Tiesa, neizpalika arī pozitīvas ziņas. Novada priekšsēdētāja vietniece Anita Petrova pavēstīja labu ziņu, ka jau 2020.gada sākumā, visticamāk, Balvos atklās jaunu grupiņu pirmsskolas vecuma bērniem. Savukārt novada vadītājs Aigars Pušpurs, uzklusot AS "Sadales tikls" Balvu nodaļas vadītāja Anda Ločmeļa sniegto informāciju par plānotajiem darbiem mūspusē, pajokoja, ka elektrības traucējumu dēļ dzimstība Balvos pieaugs ap Jāņiem.

To, ka Balvos patiesi jāizveido jauna grupiņa bērnudārzā, "Vaduguniņ" apstiprināja Balvu novada pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītāja Inta Kaļva. Jautāta par situāciju Balvos, viņa atzina, ka pēc daudziem gadiem pilsētā izveidojusies rinda: "Jau pavasarī mēs zinājām un informējām, ka pilsētā izveidojusies rinda uz pirmsskolas izglītības iestādēm. Ieguldījām lielu darbu, uzrunājot katru ģimeni, lai meklētu risinājumu. Šobrīd esam apņēmušies, ka Balvos izveidosim jaunu bērnu grupiņu. Analizējot situāciju, bija vairāki risinājumi, kur to veidot. Šī grupiņa būs pirmsskolas izglītības iestādē "Pīlādītis". Protams, tur nepieciešams kosmētiskais remonts, kā arī jāatrod finansējums. Šonedēļ, tiekoties ar izglītības un zinātnes ministri Ilgu Šuplinski Rēzeknē, guvām pārliecību, ka valsti, tostarp Pierīgā, ir problēmas ar bērnudārziem, un valdība ir gatava šo jautājumu risināt. Mēs neprasisim jauna bērnudārza celtniecību, tomēr ceram uz valsts finansiālu atbalstu jaunas grupiņas izveidei. Tas ir ļoti priecīgs notikums, piemēram, augustā no Eiropas mājās atgriezās sešas ģimenes ar maziem bērniņiem. Pašvaldības uzdevums ir palīdzēt jaunajām ģimenēm, kā vien iespējams." Lūgta prognozēt, vai šī pozitīvā tendence saglabāsies, I.Kaļva neslēpa, ka uz šo jautājumu grūti atbildēt. "Tomēr, ja analizējam statistikas datus, tad jāsecina, ka Balvos 2017.gadā rindā uz bērnudārzu bija 25, bet 2018.gadā – 47 bērni. Mums spīd acis, jo jauna grupiņa noteikti ir jāveido. Tas viennozīmīgi atvieglos vecākiem darba dzīvi," uzskata I.Kaļva.

Izglītības pārvaldes vadītājai piekrīt balveniete Karīna Makarova, kuras ģimene nesēn atgriezies mājup: "Protams, priecē, ka tik nelielā pilsētā kā Balvos ir izveidojusies rinda uz bērnudārzu. Dēliņu uz pirmsskolas izglītības iestādi pieteicām augustā cerot, ka 2020.gada septembrī būsīm uzņemti. Nē, pagaidām mums nav informācijas, ka jauna grupiņa varētu izveidoties jau janvārī. Mēģināsim šo iespēju izmantot, kaut arī dēliņam šobrīd ir gads un četri mēneši."

I.Kaļva taujāta, ko pašvaldības darīs, ja bērnu skaits pieaugs vēl vairāk, atzina, ka jebkuru jautājumu var risināt un atrisināt: "Pašvaldības rīcībā ir pietiekami daudz ēku. Protams, tas arī ir finansiāls jautājums." Tāpat pārvaldes vadītāja atklāja, ka jaunas grupiņas izveidošanas gadījumā būs nepieciešami darbinieki, turklāt vismaz trīs.

Foto - no personīgā arhīva

Par pārmaiņām vēl nenojauš. Balvenietis Alekss Makarovs, visticamāk, vēl nezina, ka vecāki, kā arī onkuļi un tantes jau šobrīd domā par to, lai viņam būtu jauni draugi, kā arī vēl plašākas iespējas iepazīt pasauli...

Nākamajā
vadugunī

- Diskutēs par darbnespējas lapu izrakstīšanu
Jaunumi veselības jomā
- Grieķu-romiešu cīkstoņi
*Balvos
Piemīņas turnīrs*

Būsiet laipni gaidīti Intas Rukas izstādes
"Zem tām pašām debesīm" atklāšanā
Balvu Novada muzejā
8.novembrī plkst. 15.00.

Atbalstīs preventīvus pasākumus

Otrdien Balvu novada domē valsts iestāžu vadītāju sapulcē Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Balvu iecirkņa priekšniece Sanita Stirna informēja par darba aktualitātēm. Novada vadītājs Aigars Pušpurs apliecināja, ka pašvaldība maksimāli savu iespēju robežās atbalsta un atbalstīs preventīvos pasākumus. Viņš secināja, ka Balvos pēdējā laikā tiek apzīmētas ēku sienas, kas nedara pilsētu

Īsziņas

pievilcīgāku. Tāpat vadītāji pārrunāja problēmu par viltus izsaukumiem. Nesēn uz Steķentavu ātrā palīdzība saņēma izsaukumu, ka bez samaņas guļ 16-gadīgs jauniešs. S.Stirna neslēpa, ka šis un citi gadījumi tiks rūpīgi izmeklēti, turklāt policijas rīcībā ir zvana audio ieraksts. Savukārt domes priekšsēdētāja vietniece Anita Petrova atgādināja, ka, dodoties uz viltus izsaukumu, cieš tie, kuriem palīdzība patiesi ir nepieciešama. Zīmīgi, ka domes vadība sapulcē apliecināja, ka Balvu kultūras nama remontdarbi noslēgsies jau šogad. "Nākamā gada sākumā būs jādoma par krēslu, apskaņošanas, apgaismošanas un flīģeļa iegādi," informēja A.Pušpurs.

Novembra mēnesis Baznīcā

Vislabākā lūgšana ir svētā Mise

Novembra mēnesis sākas ar Visu svēto dienu, kad svarīgi apzināt un iepazīt svētos un atcerēties, ka katram cilvēkam ir kāds svētais aizbildnis. Visu svēto diena atgādina par mērķi – dzīvi kopā ar Dievu, kas arī ir svētums.

Dvēseļu dienā, ko atzīmē 2.novembrī, lūdzamies par tiem, kas vēl nav sasnieguši pilnīgu dvēseles skaidrību. Proti, tām dvēselēm, kuras atrodas šķīstītavā. Šķīstītava ir attīrīšanās. Ja cilvēks nomirstot par kaut ko nav gandarījis, Dievs dod to iespēju. Arī mūsu lūgšanas palīdz šīm dvēselēm. Vislabākā un visspēcīgākā lūgšana ir svētā Mise, var dziedāt arī psalmus, skaitīt Rožukroni un citas lūgšanas par mirušajiem. Svarīgi katru dienu, īpaši oktāvā (astoņas dienas, sākot ar 2.novembri) lūgties un reizi dienā apmeklēt svēto Misi, iet pie svētās Komūnijas un upurēt saņemtās žēlastības par kādu piederīgo cilvēku, kurš aizgājis mūžībā. Ja tuvumā nav baznīcas, var aiziet palūgties uz kapiem.

Novembrī svinam Latvijas valsts svētkus. 18.novembrī vajadzētu ieplānot dievnama apmeklējumu, pateikties Dievam par zemi, brīvību, valodu, ticību, lūgt svētību, nodziedāt valsts himnu, kas ir kā lūgšana.

24.novembrī ir Kristus Karaļa svētki, kas noslēdz Baznīcas gadu. Mēs esam ne tikai Latvijas pilsoņi, bet arī Debesu pilsoņi. Uz Debesīm ejam, tas ir mūsu mērķis. Ideāla valsts vai valdība nav uz zemes, ideāls, uz kuru tiecamies, ir Debesis. Vienīgais karalis, kurš ir svēts, ir Kristus. Tikai pie Dieva būs pilnīga taisnība.

Jauku mēnesi, svētīgu šo laiku!

STAŅISLAVS PRIKULIS, Baltinavas, Šķilbēnu un Tilžas Romas katoļu draudžu prāvests

Psalmi – lūgšanas par mirušajiem

Ar lūgšanām palīdzēt mūžībā aizgājušajiem

Rudeni, kad zeme dodas pie miera, ikvienā draudzē ar lūgšanām piemin mūžībā aizgājušos tuviniekus. Ticīgie piedalās dievkalpojumos, sakopj kapsētas, apmeklē sveču vakarus un sanāk kopā, lai dziedātu psalmus.

Turpina psalmu tradīciju

2.novembris, kas ir visu ticīgo mirušo piemiņas diena jeb Dvēseļu diena, Balvu Romas katoļu draudzes pārstāvei, kora dziedātājam ASTRAI TJUNĪTEI saistās ar laiku, kad īpaši atceramies mūžībā aizgājušos tuviniekus un kopā ar visu baznīcu aizlūdzam par dvēselēm šķīstītavā, kad sirds dziļumos izsakām lūgšanas par mirušo tuvinieku dvēselēm. Runājot par psalmiem jeb mirušo oficiju, Astra saka: "Kad ar mammu Valentīnu Ločmeli sākām regulāri iet uz baznīcu un dziedāt Balvu Romas katoļu draudzes kori, biju pārsteigta par šiem Bībeles Vecās derības 150 slavas dziesmu nosaukumiem jeb psalmiem. Svētās Mises laikā dzied vai skaita tikai isus fragmentus no psalmiem, bet, lūdzoties par mirušajiem, psalmi jeb, kā mūsu pusē saka, *saļmas*, dievlūdžēji dzied aptuveni divas stundas vai pat ilgāk." Pirmo reizi *saļmu* dziedājumus Astra dzirdēja ģimenē, jo mamma Valentina tos dziedāja kopā ar māsām Mariju Bleivi un Jevģēniju Punduri par dzimtu mirušajiem. Vēlāk mamma pievienojās Balvu *saļmu* dziedātājam Janīnai Kaņepei un Jadvigai Circenei, kad viņas tika aicinātas lūgties par nesen mūžībā aizgājušajiem vai miršanas gadadienās. "Tagad arī mamma ir mūžībā, un šo psalmu dziedāšanas tradīciju turpinām mēs ar mūsu Aiju Putniņu. Vadīt vēl īsti nemācētu, kā to dara Balvu dziedātāja Anna Eisaka, bet piedziedāt gan. Mēs dziedam pārsvarā baltiski jeb literārajā valodā no "Teiciet Kungu" lūgšanu grāmatām, retāk arī latgaliski, bet laukos vēl ir sievas, kuras dzied pēc *vecās* grāmatas, kā senākos laikos," stāsta A.Tjunīte. Viņa atgādina, ka psalmu jeb *saļmu* dziedāšana kā izcila un savdabīga tautas tradīcija ir iekļauta arī Latvijas kultūras kanonā. Tāpēc, kad strādāja Balvu Novada muzejā, radās ideja saaicināt *saļmu* dziedātājas no Kubuliem un Balviem, jo katrā pusē jau dzied vairāk vai mazāk savādāk. Ar kolēģiem brauca arī uz Balvu pagasta Naudaskalnu, Bērzpili un veica video ierakstus muzeja arhīvam. "Šādus materiālus jau iepriekš bija filmējusi Ruta Cibule, bet pārsvarā par Viļakas puses *saļmu* dziedāšanu. Arī folkloras pētnieka Aigara Liebārža un etnomuzikologa Mārtiņa Boiko krājums "Psalmu dziedāšana Latgalē" ar DVD un CD

ierakstiem 2012.gadā liecina, cik šī tautas tradīcija ir nozīmīgs nemateriāls kultūras mantojums, un varam lepoties, ka mūsu pusē *saļmu* dziedāšana vēl ir dzīva," pārliecināta A.Tjunīte. Domājot par šī kultūras mantojuma saglabāšanu, Astra atzīst, ka nav noslēpums, ka īpaši jaunieši nav sevišķi ieinteresēti veltīt laiku šai lūgšanai, jo tā varētu likties gara un nogurdinoša, bet, iedziļinoties *saļmu* dziedāšanas būtībā, ir saprotams, ka tai ir liela vērtība, jo šādā veidā varam palīdzēt tiem, kuri jau ir mūžībā un gaida mūsu lūgšanas, lai iegūtu mūžīgo mieru un tiktu atbrīvoti no nenokārtotajiem "zemes" parādiem.

Darīt labu ar lūgšanām

Tradicionāli otrajā oktobra sestdienā psalmu dziedājumus jau daudzus gadus organizē Viļakas biedrības dāmu klubs "Marienhauzena" dalībnieces. "Šis pasākums aicina no sirds izvērtēt savu garīgo izaugsmi, izjust savu dzīvi kā Dieva pasaules sastāvdaļu, kas ir mūžam mainīga, plūstoša, neapturama un bezgalīga dvēselei," atzīst dāmu kluba vadītāja ALBĪNA VEINA. Psalmu dziedāšanā parasti piedalās aptuveni 20 cilvēki no Viļakas un tuvējās apkārtnes, šogad bija sapulcējušies 16 ticīgie, dziedāšanu vadīja Valentīna Dortāne. "Dziedāšanu var vadīt jebkura no kluba dalībniecēm, tomēr tas ir fiziski un emocionāli grūti," atklāj A.Veina. Viņa atceras, ka bērnībā gājusi līdz mammai pie kaimiņiem, kur dziedājuši psalmus, kā arī dziedājuši pašu mājā. Ar gadiem arvien vairāk atausa atmiņā tas, kā dziedāja mamma, šīs zināšanas un prasmes gadu gaitā tikai nostiprinājās. "2.novembrī parasti iedezdu sveci, eju uz baznīcu, jo tur arī dzied psalmus. Kad ir nodziedāts par mirušajiem, veltām kādu garīgu dziesmu arī dzīvajiem. Sajūta ir ļoti laba, jo jūtos atbrīvota, ar lūgšanām ko labu izdarījusi. Svarīgi, ka lūdzamies kopā ar citiem, kā zināms, lai *saļmas* būtu pilnas, vajadzīgi 12 dziedātāji," stāsta A.Veina. Viņa uzskata, ka ļoti svarīgi atcerēties katras ģimenes mirušos, veltīt lūgšanu un aizdegto sveces liesmu saviem aizgājējiem.

Dziedāšana – vājība kopš mazotnes

Bērzpils saietu namā šogad psalmus dziedāja 25.oktobrī. Dziedāšanu vadīja Anna Bitaine, kopā bija sanākuši 16 dziedātāji – pārsvarā vecāka gadagājuma cilvēki. Viņu vidū dziedāja arī Bēržu Romas katoļu baznīcas kora dalībniece, pagasta bibliotēkas vadītāja ANNA GRIESTIŅA, kura ilgu gadus

Piemin mirušos. Psalmu dziedāšanā, kas notika Viļakā, klātesošie bija gandarīti, ka ar lūgšanām palīdz tiem, kuri vairs nevar lūgties paši par sevi.

psalmu dziedāšanu vadīja baznīcā.

"Skolas laikā es reti apmeklēju baznīcu. Biju komjauniete un man nepieklājās iet uz dievnamu. Tikai daudz vēlāk mans uzskats kardināli mainījās, un tas notika 80-to gadu beigās, 90-to gadu sākumā, kad iesaistījos baznīcas kora, ansambļa dziedāšanā. Dziedāšana ir mana vājība kopš mazotnes, un, pateicoties tai, es atradu ceļu uz baznīcu, iesaistījos baznīcas un draudzes garīgajā dzīvē," atceras Anna. 1992.gadā Eleonora Namsone un Monika Tūmiņa noorganizēja baznīcas kori, kurā pieņēma visus dziedāt gribētājus. M.Tūmiņas mājās E.Namsone mācīja dziedātājiem psalmus pēc jaunizdotajām grāmatām, jo līdz tam dziedājuši pa vecam. Melodija psalmiem saglabājusies no iepriekšējiem gadiem. Agrāk lasījumus arī esot dziedājuši, tāpēc pasākums sanācis ilgāks. "Mājās psalmus tagad dzied reti, tikai tad, kad kāds nomirst, un tikai tad, ja ģimene turas pie vecajām tradīcijām. Psalmu dziedāšana iet mazumā – vecie izmirst, bet jaunie vairs nedzied," secina A.Griestiņa. Uz jautājumu, vai grūti vadīt dziedāšanu, viņa atbild, ka tas ir atkarīgs no tā, cik spēcīgi ir citi dziedātāji. Melodiju iesākt nav grūti, bet dziedāšana vismaz divas stundas prasa spēku. Oktobrī Anna mājās ik dienu skaitīja Rožukroni, savukārt šomēnes astoņas dienas (oktāva) katru vakaru kopā ar vīru skaitīs vienu pātaru un lūgšanu "Mūžīgo mieru" par saviem mūžībā aizgājušajiem tuviniekiem, viņu dvēselēm. Uz kapsētu 2.novembrī neies, jo iepriekš kapu kopiņas ir sakoatas. Anna ir pārliecināta, ka lūgšanas mirušajiem palīdz.

Lūgšana. Vārdam, kas atrodams lūgšanu grāmatā vai dziļi sirdī, ir spēks, kas nepieciešams gan dzīvajiem, gan mirušajiem.

Ja gadās redzēt sapnī kādu mirušo tuvinieku (vienkārši parādās vai ko pastāsta), tad viņa dodas pie draudzes prāvesta un pasūta svēto Misi par aizgājēju. Tad šādi sapnī vairs neatkārtojas.

“Lai nākt tie, kas grib ražot!”

Guļbūves no laukiem pārceļas uz pilsētu

Uzņēmēju PĒTERI IGAUNI balvenieši ilgus gadus pazīst kā guļbūves uzņēmuma vadītāju. Arī joprojām viņš ir SIA “Kalna Nami” valdes loceklis un vienīgais īpašnieks. Taču uzņēmums maina atrašanās vietu no Kubuliem uz Balviem, Bērzpils ielu 67a, kur agrāk atradās autoserviss “Bolid”, bet vēl agrāk, padomju laikā, - starpkolhozu celtniecības organizācija jeb SCO. Lai arī juridiski dokumenti nokārtoti pirms krietna laika, tomēr pārceļšanās nenotiek ne vienas dienas, pat ne gada laikā (arī tas dokumentos ir atrunāts). “Tomēr ar vienu kāju jau esam tur, Bērzpils ielā,” saka uzņēmējs.

Guļbūvju ražošanu no Kubuliem, ko nosacīti var saukt par laukiem, pārceļat uz pilsētu. Kādēļ tāda izvēle?

-Galvenais iemesls, kādēļ pārceļamies uz citām telpām un it kā pilsētu, ir tas, ka līdzšinējās telpas Kubulos ir par zemu, lai varētu strādāt, izmantojot telferi (ierīci, kas paceļ un pārvieto telpā būvniecības detaļas, virzoties pa sliedi, kas piestiprināta griestiem). Patlaban darba procesā izmantojam auto pacelēju. Bet telpu maiņa kļuva iespējama pateicoties tam, ka ražošanas telpām Kubulos atradās nomnieks, kurš mums piederošās telpas nomā ar izpirkuma tiesībām. Līdzšinējā teritorija saskaņā ar līgumu “Kalna Namiem” jāatstāj piecu gadu laikā, bet, kā jau teicu, ar vienu kāju tur, Bērzpils ielā, esam iekšā. Protams, arī telpas, uz kurām pārceļamies, - gan ražošanas, gan ofisa, jāpielāgo mūsu vajadzībām, jāparemontē. Tādēļ ideālā variantā uz Bērzpils ielu pilnībā varam pārcelties tikai 2020.gadā.

Esat kļuvuši par apsaimniekotājiem gan ražošanas telpām jeb bijušajai remonta zonai, gan arī trīsstāvu ofisa jeb agrākajai SCO kantora ēkai. Kā komentētu šo faktu?

-Īpašums tika pārdots kā viens kopums. Tas ir, visas ēkas ar visu zemi, šajā gadījumā neko nedalīja. Ja gribi apsaimniekot ražošanas ēkas, jāņem arī kantora ēka. Tas ir kā precoties, kad nākas pieņemt faktu, ka līdz ar sievu komplektā nāk arī sievasmāte. Tikai nepārprotiet mani! Man bija laba sievasmāte.

Acīmredzot “sievasmāte” pa šiem gadiem frišāka nav kļuvusi. Kā situāciju plānojat uzlabot?

-Kantora jeb ofisa ēka izskatās tā, kā izskatās ēkas pēc tik daudz gadiem, ja tās nav apsaimniekotas, apdzīvotas. Apkures nav. Ūdens nav. Arī jumtam vietām nepieciešams remonts, lai arī tā stāvoklis nav tik kritisks, bet pietiek ar vienu caurumu, lai nelabvēlīgi laika apstākļi ēkai nodarītu lielu postu. Remonts nepieciešams. Tur vajag daudz naudas!

Ēka liela, telpas plašas, - zālē vien var rīkot sarīkojumu deju sacensības, plus vēl pagrabstāvs. Kas šīs telpas apdzīvos?

-Par to domāju vismaz reizi nedēļā, ja ne vairāk. Ja “Kalna Nami” atstās telpas Kubulos, tad mums būs vajadzīgs ofiss, bet strādniekiem - dienesta viesnīca. Mēs nepretendējam uz tādu biznesa nišu, kā viesnīcu pakalpojumi, tomēr, ja būs kāds lielāks pasūtījums, ja strādniekus nāksies noligt no tālienes, viņiem būs telpas, kur apmesties. Kad objektu pabeigs, strādnieki varēs doties projām. Ir irnieki, kas vēlas irēt dažas ofisa telpas, bet kopumā par ēkas izmantošanu, kā jau teicu, domāju vairāk nekā reizi nedēļā. Ja kādam ir idejas, aicinu padalīties. Būšu pateicīgs.

Ar ražošanas jeb bijušajam remonta telpām situācija noteikti ir vienkāršāka?

-Jā, šeit lielākas guļbūves būvējam paši, telpas ražošanas vajadzībām iznomājam arī citiem. No “Kalna Namiem” šeit telpas nomā uzņēmums, kas ražo paneļu mājas (koks, siltināts ar vati), telpas nomā galdnieks, ir vēl citi irnieki, kas telpas nomā noliktavu vajadzībām. Taču arī šeit nepieciešams jumta, apgaismojuma, sanitārā mezgļa, katlu mājas remonts, jānomaina durvis. “Kalna Namiem” bija iespēja pieteikties Eiropas Savienības fondu atbalstam uzņēmējdarbības attīstībai, ja ražošanas telpas ir lielākas par 2000 kvadrātmetriem. Bija divi varianti, - vai nu telpas atremontē un strādā pats, vai nu izīrē citiem. Izvēlējos izīrēšanu. Mūsu iesniegumu atbalstīja, jo Latgales reģionā pieteikumu bija mazāk, nekā atvēlēts līdzekļu, bet līdz līguma parakstīšanai vēl tikuši neesam.

Esat priecīgs?

✓ **“Kā precoties jāpieņem fakts, ka līdz ar sievu komplektā nāk arī sievasmāte.”**

Foto - A.Kirsanovs

Gandarīts, ka izdevies saglabāt. Pēteris Igaunis ir gandarīts, ka izdevies saglabāt padomju gados Kubulos uzbūvētos angārus un tagad tajos var turpināt strādāt vietējie uzņēmēji. Ēku remontā izmantoti arī ES fondu līdzekļi. Uzņēmējs saka: “Reizēm nav tik būtiski, cik naudas tev iedod, bet galvenais, ka attiecīgajā brīdī pamet salmiņu, kas ļauj izdzīvot.”

Foto - A.Kirsanovs

Top guļbūve. Lai arī guļbūves kļuvušas par ekskluzīvu būvi, ko var atļauties ne ļoti daudzi pasūtītāji, tomēr tās ražo un būvē.

-Protams, kā uzņēmējs par to priecājos, bet kā iedzīvotājam man ir skumji, ka iespējas netiek izmantotas. Protams, savu līdzekļu remontā arī jāiegulda vairāk nekā puse, salīdzinot ar ES piešķirto finansējumu, tomēr jāpriecājas par jebkādu atbalstu, ko saņem. Mans uzdevums ir sagatavot, izremontēt telpas un nodot tās nomniekiem. Lai nākt tie, kas grib ražot, un lai tik uzstāda iekārtas, darbgaldus un ražot! Noteikums ir, ka trīs gadu laikā jāizīrē 80% telpu. Šobrīd jau ir trīs ražotāji, un iespējas kādam vēl pieteikties.

Tad guļbūvju ražošanu sašaurināt?

-Zināmā mērā tas tā ir. Guļbūve ir dārgs produkts ne vien Latvijā, bet arī Skandināvijas valstīs. Arī tur klienti skaita naudu. Kad potenciālais pasūtītājs uzzina izdevumus, izmaksas, interese bieži vien pazūd. Tādēļ guļbūvju ražošanas firmu skaits Latvijā sarucis. Turklāt uzņēmējam jāatrod variants, kā darbiniekus nodrošināt ar darbu visu gadu. Taču galīgi šo darbības veidu neesam atmetuši. Guļbūves būvējam. Arī tagad angārā Kubulos top guļbūve uz Norvēģiju.

Iedzīvotāji dažkārt sūrojas, ka Balvos nevar iegādāties vienu vai otru sīkāku koka detaļu mājas remontdarbiem. Vai tā ir?

-Nemāku teikt. Pie mums var iegādāties dēļus, spāres, brusas. Cilvēkam tikai jāizdomā un jāsaprot, ko viņš grib. Bet tālāk,

Foto - A.Kirsanovs

Bērzpils ielas sievasmāte. Uzņemoties saistības apsaimniekot bijušo ēku kompleksu Bērzpils ielā 67a, SIA “Kalna Nami” tikuši arī pie savulaik izskatīgas trīsstāvu ēkas. Kas šajās telpās atradīsies turpmāk?

kā mēdz teikt, - jebkuras kaprīzes par jūsu naudu. Balvos vairāki uzņēmēji strādā ar koku, bet katram darbā ir savas nianses. Mēs vairāk strādājam ar rupjāku sortimentu, kā būvgaldnieki, piemēram, pēc klienta pasūtījuma izgatavojām Cesvaines pils jumta konstrukcijas. Galdniecība nav mūsu lauciņš, tur jāmeklē cits uzņēmējs, kāds galdnieks.

“Kalna Nami”, ko vadāt, ilgi noturējušies uzņēmējdarbības tirgū. Kā to skaidrojāt?

-Līdz ar padomju sovhozu sabrukumu nācās domāt, kā uzturēt savu ģimeni. Nācu pie secinājuma, - ja kaut ko vēlies, tad dari. Tā sāku no mazuma, līdz 1993.gadā mani uzaicināja Ēvalds Dičevs uzņēmumā “Agroserviss”. Lai kā arī mums ir gājies, Ēvaldu atceros ar labu vārdu un joprojām uzskatu par vienu no spēcīgākajiem vadītājiem. Tur iemācījos lietas, ko augstskolā nemāca.

2002.gadā uzsāku privātbiznesu un iegādājos deviņdesmito gadu sākumā dibinātā uzņēmuma “Agroapgāde” kapitāldaļas. Līdz ar dzelzceļa likvidēšanu uzņēmuma darbība līdzšinējā sfērā kļuva apgrūtināta, jo laiks un dzīve diktēja citus noteikumus. Mainījām nodarbošanos, sākām nodarboties ar kokapstrādi un celtniecību. Tagad uzņēmuma telpas Kubulos ir pārdošanas procesā. “Kalna Nami” pārceļas uz Bērzpils ielu 67a, Balvos, kur ražošanas telpu lielāko daļu plānots iznomāt citiem ražotājiem. Kā teicis latviešu dzejnieks Jānis Rainis, ko Briselē nesen citēja mūsu bijušais premjers Valdis Dombrovskis: “Pastāvēs, kas mainīsies.”

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

sev vakariņas!

Foto - Z.Logina

Labu apetīti! Divas dienas Rugāju novada vidusskolas skolēni meistarklasēs gatavoja tortiljas, viens otram vēlot: "Labu apetīti!"

JĀNIS AKMENTIŅŠ no 12.klases savu tortilju pildīja ar tomātiem, gurķiem un vistas gaļu: "Man mājās garšo parasts ēdiens - kartupeļi, karbonādes. Ja būtu jāgatavo pašam, tas arī būtu iepriekšminētais ēdiens - tas, kas garšo pašam. Varētu pagatavot tortiljas, jo šodien pārliecinājos - tas nav sarežģīti. Turklāt pildījumu izvēlēšies katrs pats, un būs trāpīts visām gaumēm." RITVARS DOBROVOĻSKIS plācenīti ietina teju visas sastāvdaļas, kas bija uz galda. "Cenšos ēst visu, ko ceļ galdā. Veselīgs ēdiens ir ēdiens, kas pašam garšo un ko var pagatavo mājās. Ja būtu restorānā, es izvēlētos vienkāršākos ēdienus, galvenais, lai ir gaļa - kotletes, karbonādes ar dārzeņiem, kas auguši pašu mājās," uzskata Ritvars. "Parastie svaigie gurķi pildījumam ir vislabākie. Vēl vistas gaļa, arī maltā gaļa. Mājās gan negatavoju, bet gribētu iemācīties. Pavāra profesiju gan negribētu izvēlēties, jo tā mani nesaista, man patīk māksla, zīmēšana," atklāja 9.klases skolniece DIĀNA DĀRZNIECE piebilstot, ka draugiem galdā celtu to pašu tortilju. 7.klases skolēns RAULS ROMANOVSKIS savā tortiljā ievietoja no visa pa drusciņai, jo uzskata, ka vissvarīgākā ir laba apetīte.

Foto - Z.Logina

Izskatās gardi! Endija Garā (no labās), Elīza Boroduška un Līva Garbacka atzina, ka tortiljās salikušas visgardākās sastāvdaļas. Līva neslēpa, ka viņai garšo daudzi ēdieni, bet skaidri zina arī to, kas negaršo - paprika, kukurūza, zirņi. "Mājās labprāt uzcepu omleti ar puķkāpostiem," piebilda Līva.

CILVĒK ZIŅAS

Radoša dāvana lietuvietēm no Balvu "Rudzupuķes"

Pošoties braucienam uz Zarasai Lietuvā, lai piedalītos Baltijas valstu Lauku sieviešu konferencē, biedrības "Rudzupuķe" dalībnieces sarūpēja arī dāvaniņas. Radoša un izdomas bagāta vienmēr ir Larisa Berne. Šoreiz ar viņas rokām tapa brīnumjauka krājkasīte (foto), ko simboliski papildināja visu trīs Baltijas valstu karodziņi. Konferencē laikā diskutēja par dažādām laukos aktuālām tēmām un iespējām veidot sadarbības projektus, pieredzes apmaiņu Baltijas valstu sieviešu biedrībām. Dalībnieces pārsteidza vakara atpūtas programma ar tradicionālās triju Baltijas valstu tortes baudīšanu.

Priecājas par labiekārtoto Limbažu pludmali

Foto - Z.Logina

Balvu seniori oktobrī devās pieredzes braucienā uz Limbažiem un Saulkrastiem. Ar Limbažiem iepazīstināja vietējās senioru biedrības vadītāja Sandra, izrādot skaidrās pilsētas vietas. Seniorus pārsteidza Limbažu Lielzera pludmale, kas jau vairākus gadus lepojas ar Zilo karogu un izkonkurē pat jūrmalas pludmales. Te ir pieejama labiekārtota peldētava, pludmales volejbola laukumi, āra treniņi, rotaļu laukums bērniem un laivu noma. Pastaigām izveidota 3,6 kilometrus gara dabas taka ar putnu vērošanas torni. Takas koka laipu segums mijas ar grantētu celiņu, tādēļ ir izmantojams nūjošanai, bet ziemā - slēpošanai. Jaukas ir nojumītes ar jumtu un savdabīgiem soliem, ir vairāki dabas objekti, kas piesaista ekskursantu uzmanību. "Eh, būtu mums tāda vieta Balvos... Ezers ir, pludmale iesākta veidot, bet gribas sakoptākus ezera krastus," secināja Balvu seniori.

NEDĒĻAS CITĀTS

"Rudenī sekss ir daudz drošāks, - stārķi aizlidojuši, kāposti novākti."

(No lasītā internetā)

Redakcija atvaidina visiem, kurus "Cilvēkziņas" aizvainojušas vai aizvainos

Biedrība "Mēs pasaulē" uzsāk projekta īstenošanu

Rugāju novada vidusskolas 7.-12.klašu skolēniem

"Abrakadabra - mācību motivācijas projekts skolēniem".

Projekta laikā paredzēts aktivizēt skolēnus līdzdarboties 7 atšķirīgās aktivitātēs, tādējādi sniedzot zināšanas par to, cik daudzveidīgas ir iespējas apgūt zināšanas un ka ikviena mācību stunda ir ieguldījums savā nākotnē. Viens no pirmajiem pasākumiem ir tortilju pagatavošanas meistarklase un galda klāšanas kultūra, ko palīdzēja īstenot viesu namā "Rūķīši". Visa gada garumā paredzētas dažādas aktivitātes, kurās skolēni mācās darot un kuras skolēniem palīdz atklāt savus talantus. Novembrī viņiem būs iespēja sevi iepazīt personīgo mērķu plānošanas nodarbībā vidusskolēniem, viktorīnā "Prāta spēles" caur mobilo aplikāciju viedtālrunos 7.-9.klašu skolēniem, februārī skolā atkal būs skolēnu gada iecienītākais pasākums "Popiela", kur skolēnu talanti izpaužas īpaši spilgti. Plānots Valmieras drāmas teātra apmeklējums, fotografēšanas akcija ar viedtālruni, bet vasarā nodarbības ar SUP dēļiem Božavas ezerā. Šobrīd ar projekta finansējumu atjauno skolas radio aprīkojumu, tāpēc drīzumā starpbrīžos skanēs skolēnu veidotie raidījumi.

"Šo jaunatnes iniciatīvas projektu pilnībā finansē Eiropas Sociālā fonda projekts Nr.8.3.4.0/16/I/001 "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai" (PuMPuRS)".

Brīvbrīdi sagatavoja Z.Logina

Jauna iestādes vadītāja

Katra diena ir kā izaicinājums

1.oktobri Rugāju novada Sociālā dienesta vadītājas amatā darbu uzsāka ILONA DOBROVOĻSKA. Būdama pieredzējusi sociālās jomas darbiniece, viņa ķērusies pie jaunajiem pienākumiem ar spar un cerībām, ka kopā ar kolēģiem izdosies vēl vairāk uzlabot sociālo pakalpojumu kvalitāti novadā.

Kāda ir Jūsu darba pieredze sociālajā sfērā?

Šajā jomā sāku strādāt kā sociālā audzinātāja Latgales reģionālajā atbalsta centrā (LRAC) "Rasas pērles". Paralēli studēju Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas programmā "Sociālais darbs un sociālā rehabilitācija". Zināmu laiku posmu biju sociālā darbiniece "Rasas pērles". Darba gaitas turpināju sociālās aprūpes centrā "Rugāji" kā sociālā aprūpētāja. Strādāju arī Rugāju novada sociālajā dienestā par sociālo darbinieci, attīstot sociālās aprūpes pakalpojumu "Aprūpe mājās".

Gribu teikt paldies saviem pasniedzējiem Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijā, jo arī šobrīd nepieciešamības gadījumā viņi neliedz savu padomu. Lai pilnveidotos, plānoju uzsākt maģistra studijas sociālajā jomā.

Kāpēc par savu nodarbošanos savu laik izvēlējāties sociālo jomu?

-Patik strādāt ar cilvēkiem. Katra diena šajā darbā ir kā izaicinājums. Cik cilvēku, tik stāstu

un iespēju. Priecājos, ja kādam ar savu darbu esmu noderīga.

Kā kolektīvs Jūs uzņēma?

-Ņemot vērā, ka iepriekš strādāju sociālās aprūpes centrā, ar daļu tagadējo kolēģu jau bija izveidojusies saskarsme. Joprojām attiecības ir kolēģiālas un lietišķas. Vajadzības gadījumā viens otru atbalstām.

Kā vērtējat Jūsu priekšgājēju veikumu šajā amatā?

-Lai vērtētu citu darbu un publiski par to izteiktos, uzskatu, korekti būtu vispirms pašai kaut ko paveikt. Manai priekšgājējai kā jaunam un radošam cilvēkam bija vairākas idejas, ko centīsimies realizēt.

Kāds bija pirmais darbs, pie kā ķērāties, kļūstot par priekšnieci?

-Iepazīnos ar dienesta dokumentāciju un darba specifiku.

Kādas, Jūsaprāt, šobrīd novadā ir būtiskākās problēmas sociālajā jomā, kas būtu jārisina?

-Rugāju novadā tiek attīstīti pakalpojumi "Aprūpe mājās", un ir ļoti grūti atrast aprūpētāju vientuļiem cilvēkiem, kuri negrib atrasties institūcijā.

Kāda ir Jūsu personīgā attieksme par valdības lēmumu, ka Rugāju novadu pievienos Balviem? Kādas problēmas vietējā sociālā dienesta klientiem, Jūsaprāt, tas varētu radīt?

-Viedokli izteikšu tikai par sociālo jomu. Uzskatu, ka mazā novadā var operatīvāk un elastīgāk risināt daudzus jautājumus. Kā jau laukos, ļoti daudzi cilvēki ir savstarpēji pazīstami. Tas bieži ļauj labāk izprast konkrēto situāciju un veicināt saskarsmi. Mūsu novadā katrā pagastā ir sociālais darbinieks, ir speciālists darbam ar ģimenēm, esam veiksmīgi uzsākuši atbalstu un aprūpi mājās vientuļiem cilvēkiem. Esmu gandarīta, ka novadā ir sociālās aprūpes centrs un mūsu vecākā gadagājuma cilvēkiem ir iespēja dzīvot apstākļos, kuros par viņiem rūpējas, ka viņiem ir iespēja komunicēt, atrast kopīgas sarunu tēmas.

Cik klientu šobrīd apkalpo Rugāju novada sociālais dienests?

-Ir 300 aktīvās lietas.

Cik noslogots ir sociālās aprūpes centrs "Rugāji"?

-Sociālās aprūpes centrā ir 20 vietas, un tās visas ir aizpildītas. Viena no problēmām ir vecais korpuss, kam būtu nepieciešama rekonstrukcija. Tad centrā būtu vairāk vietu.

Ar kādām domām un cerībām esat uzsākusi darbu atbildīgajā amatā?

-Ar satraukumu un atbildības sajūtu. Man ļoti daudz kas vēl jāapgūst. Ar cerībām nevilties pašai un nepievilt citus. Ar sapņiem, ka resursi sociālo dienestu darbā aizvien pieaugs. Ne tikai finansiālā jomā, bet arī darbinieku ziņā, lai gan tas ir savstarpēji saistīts.

Foto - A.Kirsanovs

Ilona Dobrovoļska. Rugāju novada Sociālā dienesta vadītāja saviem kolēģiem novēl veiksmi un izdošanos: "Nav nozīmes ieņemamajam amatam, ja esi viens. Vērtība ir komandai, sajūtai, ka radošajām idejām, saliedētībai, sajūtai, ka vari pašauties uz otru. Novēlu kolēģiem profesionalitāti, savstarpēju cieņu un arī kādu humora devu, lai neiesliktu rutinā nemaz ne tik vieglajā sociālajā darbā! Lai mums visiem izdodas un lai uzlabojas gan mūsu, gan klientu dzīves kvalitāte!"

Nodarbību vada Eiropas Parlamenta deputāte

Latvijai pietrūkst politisko līderu

Kādam jābūt līderim? Kurus cilvēkus pasaulē un Latvijā var saukt par līderiem? Kā kļūt par līderi? Uz šiem un daudziem citiem jautājumiem kopā ar bijušo kultūras ministri, tagadējo Eiropas Parlamenta deputāti DACI MELBĀRDI un Mūžizglītības un kultūras institūta lektori LINDU LOCI 28.oktobrī atbildes meklēja Balvu Valsts ģimnāzijas skolēnu pašpārvaldes dalībnieki.

Balvu Valsts ģimnāzija (BVĢ) ir viena no 20 Latvijas skolām, turklāt vienīgā Latgalē, ko pazīstamā politiķe, bijusi Latvijas kultūras ministre, Eiropas Parlamenta deputāte Dace Melbārde izvēlējusies, lai novadītu nodarbību "Līderi, kas iedvesmo Latvijā un pasaulē". "Esam jaunu un pieredzējušu cilvēku komanda, kas pārstāv dažādas profesijas un vēlas īstenot jauniešu līderības programmu. Kopš 2013.gada, darbojoties politikā, esmu novērojuši, ka Latvijas politikā pietrūkst spēcīgu līderu. Īpaši jaunu cilvēku. Rezultātā gadu no gada Saeimā lēmumu pieņēmēji kļūst arvien nekvalitatīvāki," uzrunājot jauniešus, viedokli puda EP deputāte piebilstot, ka lielā mērā tas notiek tāpēc, ka vairums uz politiku noraugās no malas kā uz šovu, nevēloties iesaistīties. Tādēļ D.Melbārde nolēmusi pēc iespējas vairāk ieguldīt jauno līderu izglītošanā.

Politikē atklāja, ka šī līderības programma paredzēta pieciem gadiem un nākamā tiksšanās ar jauniešiem no dažādām Latvijas vietām notiks jau novembra beigās. Lai izveidotu programmu, kas ir maksimāli adaptēta pašu skolēnu interesēm, politikē aicināja ģimnāzistus nodarbības laikā aktīvi izteikt savas domas, nevis to, kas it kā varētu izklausīties pareizi.

Savukārt Linda Loce, kura nav tiešā veidā saistīta ar politiku, bet jau 18 gadus darbojas kā aikido trenere un apgūst fizioterapeites amatu, neslēpa, ka jauniešus uzlūko kā cilvēkus, kuri raprēpēsies par viņu kādā noteiktā dzīves posmā. Tieši tādēļ Linda nolēma piedalīties šajā programmā. Arī viņa aicināja skolēnus aktīvi iesaistīties jaunās līderības programmas radīšanas procesā.

Nodarbība turpinājās ar aktivitātēm, kas rosināja skolēnus domāt, analizēt un nebaidīties paust savu viedokli. Pirmajā spēlē "Kas es esmu?" pašpārvaldes jaunieši, uzdodot jautāju-

Foto - I.Tušinska

Nākamie līderi. Tikšanās noslēgumā ģimnāzisti nonāca pie vairākiem secinājumiem. Viens no aktīvākajiem nodarbības dalībniekiem Lauris Eizāns puda viedokli: "Nav isti pareiza vai nepareiza ceļa. Ir tavs ceļš un tava dzīve. Tu pats sev esi līderis."

mus pārējiem, centās uzminēt Latvijā un pasaulē pazīstamu līderu vārdus. Pēc tam, uzrakstījuši uz tāfeles viena pašu izvēlēta Latvijas un viena pasaules mēroga līdera vārdu, viņi centās pamatot savu viedokli paskaidrojot, kāpēc tieši šos cilvēkus uzskata par līderiem. Vienā no vingrinājumiem (ar aizvērtām acīm pārvietoties pa telpu, vadoties tikai pēc pārējo izkļiegtajām norādēm) jaunieši mācījās uzticēties, kā arī kritiski izvērtēt informāciju, izvēloties, viņuprāt, pareizāko risinājumu. Tieši kritiska informācijas izvērtēšana, pieņemot lēmumu, ir viena no līderības svarīgākajām prasmēm. Ekspertes aicināja jauniešus uzticēties saviem spriedumiem un nebaidīties kļūdīties, kā arī sniedza daudz citu noderīgu padomu.

Noslēgumā tiksšanās dalībnieki nosauca, kas nepieciešams, lai katrs no viņiem kļūtu par līderi, kā arī puda secinājumus, kas viņiem pēc šīs nodarbības lika paraudzīties uz līderību no cita skatu punkta. Viens no nodarbības dalībniekiem, nesen ievēlētais BVĢ skolēnu pašpārvaldes prezidents Gustavs

Vanags atzina, ka līderība uzliek pienākumus: "Kļūstot par prezidentu, ir jārada piemērs citiem, jābūt paraugam." Jaunietis pastāstīja, ka pagaidām ar politiku neaizraujas, tomēr pieļāva iespēju, ka varētu nākotnē tai pievērsties. "Kas to zina, kur dzīves ceļi aizvedīs?" sprieda skolas prezidents. Taujāts, kāpēc nolēma startēt ģimnāzijas pašpārvaldes vadītāja vēlēšanās, jaunietis atklāja, ka līderības pieredze viņam noderēs nākotnē reizēs, kad vajadzēs uzstāties publikas priekšā, izrādīt savu iniciatīvu, izvirzīt idejas un analizēt tās.

Arī ģimnāzijas pašpārvaldes dalībniece Annija Ertmane neslēpa, ka līdz šim pārāk neiedziļinājās politiskajos procesos: "To, kas man jāzina, zinu, bet tā isti neinteresējos." Skolniece pagaidām neredz sevi deputātes statusā. Iespējams, tāpēc ka viņai nepiemīt nepieciešamās īpašības. "Politikā jābūt neatlaidīgam, ambiciozam, tādā, kuram patīk uzstāties publikas priekšā. It kā to varu, tomēr jūtos mazliet nedroša," paskaidroja jaunieta.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

